

Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας

ΠΜΣ Επιστήμη της Μετάφρασης

Έκθεση Αποτίμησης Πρακτικής Άσκησης στην εταιρεία Omada

της φοιτήτριας

Αργυρώς Φούσκα

ΑΜ: flti.st2218

Επιτροπή Επίβλεψης:

Βιλελμίνη Σωσώνη, Σωτήριος Λίβας, Μαρία Τσίγκου

Κέρκυρα
Μάιος 2024

Πίνακας περιεχομένων

1. Εισαγωγή.....	1
2. Περιγραφή φορέα	2
3. Συμμετοχή ασκούμενης στην παραγωγική διαδικασία	4
4. Προκλήσεις.....	6
5. Κριτική αποτίμηση	9
6. Προτάσεις για το μέλλον.....	13
7. Επίλογος	15
8. Βιβλιογραφία	17
9. Portfolio.....	18

Περίληψη

Η παρούσα έκθεση αποτίμησης αποτελεί συνολική αξιολόγηση της πρακτικής μου άσκησης στη μεταφραστική εταιρεία Omada, με μέντορα τον κύριο Δημήτρη Μουτάφη. Σκοπός της έκθεσης αποτίμησης είναι να αναδείξει τη σημασία της πρακτικής εμπειρίας για την επαγγελματική ανάπτυξη των μελλοντικών μεταφραστών. Η πρακτική άσκηση, που προσφέρεται από το πρόγραμμα σπουδών του μεταπτυχιακού προγράμματος «Επιστήμη της Μετάφρασης», πυροδοτεί την ανάπτυξη διάφορων πλευρών της εξειδίκευσης των φοιτητών, και βελτιώνει τις γνώσεις τους σε συνθήκες πραγματικού εργασιακού περιβάλλοντος. Για τον λόγο αυτό, είναι ιδιαίτερα σημαντικό μέρος της εκπαιδευτικής πορείας των φοιτητών. Η έκθεση που ακολουθεί, εστιάζει στην καταγραφή προσωπικών εμπειριών. Περιγράφονται τα καθήκοντά μου, η ροή των εργασιών μου, η συνεργασία μου με τον κύριο Μουτάφη και οι γνώσεις που απέκτησα από την άσκησή μου στην εταιρεία. Επίσης, αναλύονται οι μεταφραστικές προκλήσεις που αντιμετώπισα σε κάθε ένα από τα μεταφραστικά έργα που ανέλαβα, καθώς και οι δυσκολίες που αντιμετώπισα λόγω της εξ αποστάσεως φύσης της πρακτικής μου άσκησης. Τέλος, η έκθεση εξετάζει τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία της προσωπικής μου εμπειρίας από την πρακτική άσκηση και παραθέτει κάποιες προτάσεις για το μέλλον του θεσμού.

Abstract

This evaluation report is an overall assessment of my internship at the translation company, Omada, with Mr. Dimitris Moutafis as my mentor. The purpose of the evaluation report is to highlight the importance of the internship experience for the professional development of future translators. The internship, as part of the curriculum of the Master's degree program "Science of Translation", enhances the development of various dimensions of students' translation expertise, and improves their skills whilst in the actual workplace setting. For this reason, internships play a particularly important role in the students' educational course. The following report focuses on my personal experience of internship. It describes my duties, my workflow, my collaboration with Mr. Moutafis and the knowledge I gained from my internship at the company. It also discusses the translation challenges I faced in each of the translation projects I undertook, as well as the difficulties I encountered, since my internship was done remotely. Finally, the report examines the positive and negative aspects of my experience and offers some suggestions for the future of internships.

1. Εισαγωγή

Η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα ζωτικό στοιχείο της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης, καθώς παρέχει στους φοιτητές την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις θεωρητικές γνώσεις που έχουν αποκτήσει κατά τη διάρκεια των σπουδών τους σε πραγματικό περιβάλλον εργασίας. Τα προγράμματα πρακτικής άσκησης αντιπροσωπεύουν την επαφή των φοιτητών με τον εργασιακό χώρο, συνδέουν την θεωρία με την πράξη, και την τριτοβάθμια εκπαίδευση με την βιομηχανία. Σκοπός της πρακτικής άσκησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια της, που ποικίλει από τμήμα σε τμήμα τριτοβάθμιων σπουδών, είναι η εξέλιξη της ειδίκευσης στους επαγγελματίες. Για τον λόγο αυτό, η πρακτική άσκηση είναι ιδιαίτερα σημαντική για τους επαγγελματίες και τα προγράμματα σπουδών μετάφρασης. Όταν η εξάσκηση του επαγγέλματος δεν προσφέρεται στους εκπαιδευόμενους μόνο στην τάξη, αλλά αποτελεί μέρος του εργασιακού τους ξεκινήματος, μπορεί να πυροδοτήσει την ανάπτυξη διάφορων πλευρών της εξειδίκευσής τους, παράλληλα με τη βελτίωση των γνώσεών τους – και όλα αυτά σε συνθήκες πραγματικού εργασιακού περιβάλλοντος (Sadza, 2021).

Η πρακτική άσκηση θεωρείται συχνά μία «win-win» κατάσταση για όσους εμπλέκονται σε αυτήν – φοιτητές, ακαδημαϊκούς και εργοδότες. Τα πανεπιστήμια μπορούν να οικοδομήσουν επαγγελματικές σχέσεις με τη βιομηχανία, ενώ παράλληλα δίνουν μια ευκαιρία στους φοιτητές τους για βιομηχανική έκθεση (Κυδωνάκη, 2021). Οι εργοδότες εμπλουτίζουν το δυναμικό της επιχείρησής τους, ενώ παράλληλα εκπαιδεύουν και δοκιμάζουν πιθανούς μελλοντικούς εργαζόμενους. Οι φοιτητές αποκτούν πολύτιμη εμπειρία για τον εργασιακό χώρο, στον οποίο ετοιμάζονται να εισχωρήσουν. Επομένως, όλοι οι εμπλεκόμενοι στα προγράμματα ωφελούνται, γεγονός που κάνει την πρακτική άσκηση μια επιτυχημένη εμπειρία για όλους (Joshi & Tyagi, 2019).

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, αποφάσισα να κάνω πρακτική άσκηση στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών μου «Επιστήμη της Μετάφρασης». Η παρούσα διπλωματική εργασία αφορά την αποτίμηση της δίμηνης πρακτικής άσκησης που πραγματοποίησα εξ αποστάσεως στην εταιρεία Omada, με σκοπό την ανάλυση της εμπειρίας μου, των δεξιοτήτων που απέκτησα και των προκλήσεων που αντιμετώπισα.

Η έκθεση αποτίμησης που ακολουθεί προσπαθεί να παρουσιάσει μια συνολική αξιολόγηση της

πρακτικής μου εμπειρίας, αναδεικνύοντας τα θετικά στοιχεία, αλλά και τις πτυχές που θα μπορούσαν να βελτιωθούν. Θα επικεντρωθώ στην περιγραφή του εργασιακού περιβάλλοντος, των καθημερινών δραστηριοτήτων μου, της ροής των εργασιών μου, όσων έμαθα, αλλά και των προκλήσεων που αντιμετώπισα κατά τη διάρκεια της πρακτικής μου άσκησης.

Τέλος, η εργασία αυτή έχει ως στόχο να προσφέρει πληροφορίες, ενδείξεις και ανατροφοδότηση για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η πρακτική άσκηση την παρούσα χρονική στιγμή και πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί, ώστε οι φοιτητές να μπορούν να επωφεληθούν ακόμη περισσότερο από αυτή, και να ενισχύσουν τη μεταφορά των γνώσεων τους από τη θεωρία στην πράξη.

2. Περιγραφή φορέα

Η εταιρεία Omada ιδρύθηκε το 1991 στην Αθήνα, με σκοπό την παροχή μεταφραστικών υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχοντας στον νου τη σημασία της ακρίβειας, της διαχρονικότητας και της βέλτιστης ποιότητας στην παροχή υπηρεσιών. Έκτοτε, η εταιρεία έχει αναπτύξει τις δραστηριότητές της και πλέον παρέχει γλωσσικές υπηρεσίες σε περισσότερες από 100 γλώσσες. Το 2015, ο Δημήτρης Μουτάφης – ο οποίος υπήρξε και ο μέντοράς μου κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης – ανέλαβε ως Διευθύνων Σύμβουλος στην εταιρεία. Σήμερα, η Omada αποτελεί μία διεθνή διαδικτυακή κοινότητα με αφοσιωμένους γλωσσολόγους, μεταφραστές και ειδικούς από όλη την Ευρώπη. Σκοπός της εταιρείας είναι να παρέχει υπηρεσίες που βοηθούν τους πελάτες της να επιλύσουν κάθε γλωσσική και τεχνολογική πρόκληση.

Η εταιρεία Omada διαθέτει σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή που ενισχύει την αποδοτικότητα και την ποιότητα των μεταφραστικών υπηρεσιών. Χρησιμοποιούνται ειδικά λογισμικά και περιβάλλοντα υποβοήθησης μετάφρασης – CAT και TENT tools, τα οποία βοηθούν στη διατήρηση της συνέπειας και στην επιτάχυνση της διαδικασίας. Η εταιρεία διαθέτει οργανωμένη δομή με σαφώς καθορισμένους ρόλους και αρμοδιότητες, γεγονός το οποίο επιτρέπει την αποτελεσματική διαχείριση των έργων μετάφρασης και την ομαλή επικοινωνία μεταξύ των μελών της ομάδας και των πελατών.

Η Omada εξειδικεύεται σε συγκεκριμένους τομείς μετάφρασης, όπως μεταφράσεις κειμένων

της ΕΕ, νομικών κειμένων, ιατρικών, τεχνικών και οικονομικών κειμένων, προσφέροντας υπηρεσίες υψηλής ποιότητας σε ευρύ φάσμα πελατών. Ενδεικτικά αναφέρονται σημαντικοί πελάτες, με τους οποίους η εταιρεία διαθέτει σταθερή συνεργασία: το Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της ΕΕ, η RWS, η Eurobank, η Vinci Constructions, η Eurotermbank, η TermNet, η Oscience cosmetics, η dermaceuticals, η Medteq, η αεροπορική εταιρεία Air France, η Compass travel, η Μονάδα Υγεία IVF Εμβρυογένεσις, η Alpha ASSET Management ΑΕΔΑΚ, η Industrial Priority Organisation, η Lexidy, ο εκπαιδευτικός όμιλος ΙΕΚ ΑΚΜΗ, και το νοσοκομείο Μητέρα. Η ενασχόληση της εταιρείας με τόσο μεγάλη ποικιλία εταιρειών και ειδικεύσεων επιτυγχάνεται μέσα από τη στενή συνεργασία της με εξειδικευμένους μεταφραστές και τη διαρκή εκπαίδευσή τους στους συγκεκριμένους τομείς.

Η ροή εργασίας στην Omada είναι επαρκώς οργανωμένη, σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 17100 και αυτοματοποιημένη όπου είναι δυνατόν, με σκοπό την αποδοτικότητα και την ποιότητα. Από την προετοιμασία των αρχείων μέχρι την παράδοση, κάθε βήμα είναι καθορισμένο με σκοπό την εξασφάλιση της συνέπειας και της ακρίβειας. Επίσης, χρησιμοποιούνται προηγμένα εργαλεία CAT, λεξικά και βάσεις δεδομένων για την υποστήριξη των μεταφραστών, βελτιώνοντας την ποιότητα και την ταχύτητα της μετάφρασης. Ενδεικτικά αναφέρονται τα λογισμικά RWS Trados Studio 2022, Xbench, καθώς και οι πλατφόρμες Phrase και BWX, Juremy, ModernMT, LSP Expert, μεταξύ άλλων.

Τα εργαλεία με τα οποία είχα την μεγαλύτερη τριβή, με σκοπό την εκπαίδευσή μου και τον συντονισμό μου με τις εργασίες της εταιρείας ήταν η εφαρμογή Slack και το λογισμικό RWS Trados Studio 2022. Καθώς η πρακτική μου άσκηση εκπονήθηκε εξ αποστάσεως, η εφαρμογή Slack έκανε δυνατή την επικοινωνία με τον μέντορά μου, κύριο Μουτάφη, με πραγματοποίηση βιντεοκλήσεων υψηλής ποιότητας προκειμένου να λαμβάνω καθοδήγηση στο ξεκίνημα ενός νέου μεταφραστικού έργου, και με άμεση και αποτελεσματική επικοινωνία μέσω μηνυμάτων σε περίπτωση που χρειαζόμουν περαιτέρω οδηγίες ή βοήθεια στην επίλυση προβλημάτων όσο δούλευα πάνω σε ένα μεταφραστικό έργο. Επιπλέον, το Slack χρησίμευσε ως «κανάλι επιμόρφωσης», καθώς ο κύριος Μουτάφης μπορούσε να μου στέλνει χρήσιμα links για online λεξικά, επιμορφωτικά video, και διάφορες άλλες πηγές που θα με βοηθούσαν στην ολοκλήρωση του έργου που μου είχε ανατεθεί.

Από την άλλη πλευρά, το λογισμικό RWS Trados Studio 2022 αποτέλεσε τη μεγαλύτερη βοήθεια κατά τη μεταφραστική διαδικασία. Το Trados – Translation & Documentation Software – κατασκευάστηκε από δύο Γερμανούς μηχανολόγους, τον Jochen Hummel και τον Iko Knyphausen, και αργότερα αγοράστηκε από την SDL (Cheng, 2023). Το SDL Trados αποτέλεσε την πρώτη εταιρεία που έκανε απτή την έννοια της μεταφραστικής μνήμης και την εφάρμοσε μέσα σε ένα λογισμικό υποβοήθησης της μετάφρασης. Αυτή τη στιγμή, το SDL Trados κατέχει το 70% σε μετοχικά κεφάλαια στη διεθνή αγορά μεταφραστικού λογισμικού και είναι διαθέσιμο σε πάνω από 60 γλώσσες (Cheng, 2023).

Το Trados είναι μια εξαιρετικά εύχρηστη εφαρμογή που υποστηρίζεται από ποικίλα λειτουργικά συστήματα για πληθώρα ειδών κειμένων. Μετά την αγορά και την εγκατάστασή του στον υπολογιστή, το Trados μπορεί να λειτουργήσει ακόμη και χωρίς σύνδεση στο διαδίκτυο, προσφέροντας έτσι εξαιρετικά μεγάλη αυτονομία στους χρήστες. Έχει εύκολα διαχειρίσιμο interface και χρήσιμες λειτουργίες, όπως ρυθμίσεις project, ενημερώσεις στις μεταφραστικές μνήμες, ευθυγράμμιση αρχείων, και διαχείριση ορολογίας. Το Trados βοηθά σε πολύ μεγάλο βαθμό τη διαχείριση του μεταφραστικού έργου, γλιτώνοντας χρόνο στους χρήστες και ενισχύοντας την αποδοτικότητα και τη συνέπεια στις μεταφραστικές επιλογές. Χάρη στις μεταφραστικές του μνήμες, μπορεί να αποθηκεύσει και να ανακτήσει μεταφραστικές επιλογές σε ολόκληρες προτάσεις, ενώ η βάση ορολογίας βοηθά στην ανάκτηση όρων που έχουν μεταφραστεί παλαιότερα, με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται συνοχή στις μεταφράσεις και να μειώνεται ο χρόνος εργασίας πάνω σε ένα μεταφραστικό έργο.

3. Συμμετοχή ασκούμενης στην παραγωγική διαδικασία

Η πρακτική μου άσκηση στην εταιρεία Omada ξεκίνησε την 1η Σεπτεμβρίου 2023 και διήρκεσε 2 μήνες. Αν και καθόλη τη διάρκεια της εργαζόμουν εξ αποστάσεως, ανέλαβα ενεργό ρόλο στην παραγωγική διαδικασία και λειτουργούσα σαν εξωτερικός συνεργάτης της εταιρείας. Στα καθήκοντά μου είχα την υποστήριξη της ομάδας μετάφρασης και διαχείρισης έργων και την προετοιμασία των μεταφραστικών έργων.

Πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής μου άσκησης, η ροή των εργασιών μου κυλούσε με τον παρακάτω τρόπο. Στην αρχή κάποιου μεταφραστικού έργου που επρόκειτο να αναλάβω, έκανα μία συνάντηση με τον κύριο Μουτάφη με βιντεοκλήση. Αφού μου έδινε

πληροφορίες για το είδος του κειμένου που καλούμαι να μεταφράσω και για το περιεχόμενο, μου έστειλε τα απαραίτητα αρχεία για το Trados, όπως π.χ. το πρωτότυπο κείμενο. Ο κύριος Μουτάφης με καθοδηγούσε ή/και επέβλεπε με share-screen, όσο πραγματοποιούσα την προετοιμασία των αρχείων, την κατάλληλη αρχειοθέτησή τους, και τη δημιουργία του έργου στην εφαρμογή του Trados. Έπειτα, συζητούσαμε για τη διορία που είχα για να παραδώσω το έργο, ολοκληρώναμε τη βιντεοκλήση και ξεκινούσα να δουλεύω πάνω στο έργο.

Μέσα στους 2 μήνες που διήρκησε η πρακτική μου, ανέλαβα 4 μεταφραστικά έργα, με αυξανόμενη δυσκολία, μέγεθος και εξειδίκευση ως προς το περιεχόμενό τους. Το πρώτο μετάφραστικό έργο που ανέλαβα ήταν αρκετά βατό στη διεκπαιρέωση, συγκεκριμένα ένα άρθρο για την οικολογική γεωργία από τα ελληνικά στα αγγλικά. Το δεύτερο μεταφραστικό έργο που μου ανατέθηκε ήταν ένα μεσαίας δυσκολίας μεταφραστικό έργο, ενός κεφαλαίου από ένα ακαδημαϊκό βιβλίο για τη μετάφραση, από τα αγγλικά στα ελληνικά. Συγκεκριμένα, το κείμενο αφορούσε τις αλλαγές που φέρνει στο χώρο η επέκταση στη χρήση της μηχανικής μετάφρασης. Έπειτα, το τρίτο μεταφραστικό έργο που ολοκλήρωσα ήταν αρκετά διαφορετικό από τα άλλα, καθώς αποτελούσε μετεπιμέλεια μηχανικής μετάφρασης μιας παρουσίασης power point για την εξειδίκευση στους εκπαιδευτικούς των ΙΕΚ από τα αγγλικά στα ελληνικά. Τέλος, το τελευταίο μεταφραστικό έργο που ανέλαβα κατά τη διάρκεια της πρακτικής μου είχε σκοπό την ενίσχυση των γνώσεών μου για τη δημιουργία βάσεων ορολογίας και ήταν η μετάφραση σε ένα γλωσσάρι με λέξεις και φράσεις από κείμενα του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας από τα αγγλικά στα ελληνικά.

Κάθε φορά που αναλάμβανα ένα καινούριο μεταφραστικό έργο, προετοίμαζα τα προς μετάφραση αρχεία, πραγματοποιούσα έρευνα για εξειδικευμένους όρους και δημιουργούσα μεταφραστική μνήμη. Όσο διάστημα δούλευα πάνω σε ένα μεταφραστικό έργο είχα καθημερινή επίβλεψη για την πορεία του και επικοινωνούσα με μηνύματα μέσω Slack με τον κύριο Μουτάφη για οποιαδήποτε απορία μου. Μετά την ολοκλήρωση κάθε έργου, παρέδιδα στον κύριο Μουτάφη τη μετάφραση του κειμένου, τη μεταφραστική μνήμη και το γλωσσάρι που δημιούργησα. Μετά την αποστολή των παραδοτέων μου, κάναμε συναντήσεις με βιντεοκλήση με τον κύριο Μουτάφη, στις οποίες λάμβανα αξιολόγηση, καθώς και συμβουλές βελτίωσης για το μέλλον.

Η συνεργασία μου με την εταιρεία υπήρξε άριστη σε όλη τη διάρκεια της πρακτικής. Παρά το γεγονός ότι η πρακτική έγινε εξ αποστάσεως, είχα συχνή καθοδήγηση και επικοινωνία με τον μέντορά μου, με αποτέλεσμα να νιώθω ενεργό το ρόλο μου ως μέρος της μεταφραστικής ομάδας. Επιπλέον, λάμβανα συμβουλές για τη βελτίωση των μεταφραστικών δεξιοτήτων μου και για την καλύτερη εκμάθηση της εφαρμογής Trados και του συστήματος αρχειοθέτησης που συμφωνεί με τα πρότυπο ISO 17100, με το οποίο λειτουργεί η εταιρεία. Σε ότι αφορά τη διορία που είχα για να ολοκληρώσω κάθε μεταφραστικό έργο, ήταν πάντοτε ρεαλιστική, συμβάδιζε με τον όγκο και τη δυσκολία του έργου, ενώ υπήρχε και η δυνατότητα επέκτασής της σε περίπτωση που το χρειαζόμουν. Παράλληλα, από πλευράς μου υπήρχε ενεργή προσπάθεια να επιδεικνύω συνέπεια και επαγγελματισμό, τόσο στη συνεργασία μου με την εταιρεία, όσο και στα μεταφραστικά έργα που αναλάμβανα και τις διορίες που μου είχαν δοθεί.

4. Προκλήσεις

Όπως είναι λογικό για μία τόσο πρωτόγνωρη εμπειρία, κατά τη διάρκεια της πρακτικής μου άσκησης στην Omada, αντιμετώπισα ορισμένες δυσκολίες που προέκυψαν λόγω της εξ αποστάσεως φύσης της πρακτικής μου, της ανάγκης για αποτελεσματική οργάνωση του χρόνου μου, και των ιδιαιτεροτήτων του κάθε μεταφραστικού έργου που ανέλαβα.

Αρχικά, η επικοινωνία μέσω τηλεδιάσκεψης, τηλεφωνημάτων, μηνυμάτων ή email μπορούσε να δημιουργήσει καθυστερήσεις στην ανταλλαγή πληροφοριών ή στην επίλυση προβλημάτων, και επομένως να οδηγήσει στην καθυστέρηση της ολοκλήρωσης του έργου. Επιπλέον, η απουσία συγκεκριμένων ωρών εργασίας στο γραφείο έθετε το βάρος της αυτοδιαχείρισης και της αυτοπειθαρχίας στον εαυτό μου, καθιστώντας απαραίτητη την ικανότητά μου να οργανώνω το χρόνο μου αποτελεσματικά. Παρόλα αυτά, σε αυτό το σημείο οφείλω να τονίσω ότι η εμπειρία της εξ αποστάσεως πρακτικής με έκανε πιο προσαρμόσιμη και αυτομαθή, ενώ ενίσχυσε την ικανότητά μου να διαχειρίζομαι αποτελεσματικά τον χρόνο μου και να επικοινωνώ καλύτερα σε διαφορετικά περιβάλλοντα εργασίας.

Έπειτα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής μου άσκησης κλήθηκα να προσαρμοστώ και να εκπαιδευτώ σε ικανοποιητικό βαθμό πάνω στο λογισμικό Trados, που χρησιμοποιούταν από την εταιρεία. Παρά την καθοδήγηση από τον κύριο Μουτάφη και τις γνώσεις που ήδη είχα πάνω στην εφαρμογή, εξαιτίας των μαθημάτων του μεταπτυχιακού προγράμματος πάνω στα

μεταφραστικά εργαλεία, η εξοικείωση με την εφαρμογή στην πράξη ήταν μια άλλη πτυχή της πρακτικής άσκησης, που απαιτούσε χρόνο και προσοχή. Είναι γνωστό εξάλλου πως όλα τα εργαλεία υποβοήθησης της μετάφρασης μαθαίνονται στην πράξη. Επίσης, παρότι ο μέντοράς μου με βοηθούσε κάθε φορά και με καθοδηγούσε ώστε να δημιουργήσω ένα καινούριο έργο στο Trados, τις ώρες που δούλευα πάνω στο μεταφραστικό έργο εντός της εφαρμογής και προέκυπτε κάποια δυσκολία δεν ήταν πάντοτε ευφικτή η άμεση επικοινωνία με τον κύριο Μουτάφη για την επιλύση του προβλήματος. Ωστόσο, παρά τη δυσκολία που ενδεχομένως να προκαλούσε στην αρχή αυτή η συνθήκη, με οδήγησε στη βελτίωση των δεξιοτήτων αυτοδιαχείρισης και ενίσχυσε την αυτοπεποίθησή μου για την εξοικείωση με το Trados και την ικανότητα επίλυσης τεχνικών δυσκολιών.

Σε ότι αφορά τις δυσκολίες που αντιμετώπισα με τα ίδια τα μεταφραστικά έργα που ανέλαβα, το καθένα είχε τις δικές του ιδιαιτερότητες και προκλήσεις. Το πρώτο κείμενο, όπως έχει ήδη αναφερθεί, ήταν ένα μικρό άρθρο που αφορούσε την οικολογική γεωργία. Ήταν ένα βατό κείμενο για μετάφραση, ωστόσο υπήρχαν κάποιες πιο εξειδικευμένες έννοιες που θα απαιτούσαν περαιτέρω γνώση πάνω στο αντικείμενο, καθώς καμία μεταφραστική τεχνική δεν υποκαθιστά την ουσιαστική γνώση και καμία μετάφραση δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς εμβάθυνση στο πρωτότυπο κείμενο και κατανόησή του (Pantileienko, 2022). Επομένως, το έργο απαιτούσε να αφιερώσω αρκετή ώρα στην έρευνα και την εύρεση πληροφοριών για τον τομέα της βιολογικής γεωργίας.

Μία ακόμη δυσκολία αποτελούσε η διαδικασία της μετάφρασης από ελληνικά στα αγγλικά. Υπάρχει πάντοτε ο κίνδυνος όταν μεταφράζει κανείς από τη δεύτερή του γλώσσα στη μητρική του, οπότε έπρεπε να είμαι ιδιαίτερα προσεκτική για αβλεψίες και τυχόν εκφραστικά λάθη. Για τον λόγο αυτό, το έργο απαιτούσε αρκετά καλό προγραμματισμό και σωστή εκτίμηση του χρόνου που χρειάζεται για να ολοκληρωθεί. Κατά την ανάθεση του συγκεκριμένου έργου, ο κύριος Μουτάφης με ενημέρωσε ότι έχω 5 μέρες στη διάθεσή μου για να το ολοκληρώσω και μου είπε να μην διστάσω να τον ενημερώσω αν χρειαστώ παραπάνω χρόνο – καθότι ήταν η πρώτη ανάθεση και ενδεχομένως να το χρειαζόμουν. Φρόντισα να μοιράσω σωστά τον χρόνο μου, ώστε να ολοκληρώσω το έργο σε 2 μέρες και να μπορώ να κάνω αρκετή επιμέλεια και διορθώσεις σε τυχόν εκφραστικά λάθη κατά τις επομένους μέρες. Έτσι, παρέδωσα το έργο στην ώρα του, με το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Το δεύτερο μεταφραστικό έργο που ανέλαβα ήταν μέρος ενός ακαδημαϊκού βιβλίου σχετικά με τη μηχανική μετάφραση και τις αλλαγές που θα φέρει στον μεταφραστικό χώρο και στην ίδια την επιστήμη της μετάφρασης. Ήταν ένα κείμενο αρκετά ενδιαφέρον μεν, απαιτητικό δε. Το περιεχόμενο του κειμένου, αν και εξαιρετικά εξειδικευμένο, ήταν αρκετά οικείο για τον χώρο της μετάφρασης και δεν προκαλούσε μεγάλη δυσκολία από μόνο του. Εξάλλου, στα εξειδικευμένα κείμενα, η ειδική ορολογία που χρησιμοποιείται αποτελεί μόλις το 5-10% του γενικού περιεχομένου (Pantileienko, 2022). Το πρόβλημα σε αυτού του είδους τα κείμενα έγκειται στη διαχείριση των φρασεολογιών και τη σωστή απόδοση του επίσημου ύφους. Επομένως, ο στόχος σε αυτό το μεταφραστικό έργο και ταυτόχρονα η μεγαλύτερη πρόκλησή του ήταν να αποδώσω ένα εξειδικευμένο κείμενο στα ελληνικά, διατηρώντας τον επικοινωνιακό στόχο του κειμένου και παράλληλα το ύφος του πρωτότυπου.

Το τρίτο μεταφραστικό έργο που μου ανατέθηκε ήταν η μετεπιμέλεια μίας παρουσίασης από σειρά μαθημάτων εξειδίκευσης για εκπαιδευτικούς σε ΙΕΚ. Η μετεπιμέλεια είναι η διαδικασία επιμέλειας, επεξεργασίας και διόρθωσης ενός κειμένου, το οποίο έχει επεξεργαστεί από μία πλατφόρμα μηχανικής μετάφρασης, και το αποτέλεσμα της μετεπιμέλειας θα πρέπει να άπτεται των ποιοτικών προσδοκιών του αποδέκτη της μετάφρασης (Jia, Carl & Wang, 2019). Η παρουσίαση είχε μεταφραστεί μηχανικά στην πλατφόρμα DeepL και έπειτα περάστηκε το πρωτότυπο και η μηχανική μετάφραση στην εφαρμογή Trados, προκειμένου να κάνω μετεπιμέλεια στο μηχανικά μεταφρασμένο κείμενο. Η πλατφόρμα DeepL είναι από τις πιο γνωστές πλατφόρμες νευρωνικής μηχανικής μετάφρασης, που, μαζί με το Google Translate, το Yandex Translate και το AWS Amazon, είναι σχεδιασμένη ώστε να παράγει όλο και καλύτερα και γρηγορότερα μεταφραστικά αποτελέσματα μέρα με τη μέρα (Gön & Ersoy, 2023). Οπότε, θεωρητικά η μετεπιμέλεια της παρουσίασης θα ήταν αρκετά εύκολη διαδικασία.

Ωστόσο, η μετεπιμέλεια ενός μηχανικά μεταφρασμένου κειμένου είναι εντελώς διαφορετική διαδικασία σε σχέση με τη μετάφραση και απαιτεί διαφορετικές γνώσεις και τεχνικές. Σύμφωνα με έρευνες που βασίζονται σε μελέτη με μετρήσεις eye-tracking, η μετεπιμέλεια απαιτεί πολύ μεγαλύτερη νοητική προσπάθεια σε σχέση με τη μετάφραση (da Silva, 2017). Επίσης, καμιά φορά το αποτέλεσμα της μηχανικής μετάφρασης μπορεί να είναι παραπλανητικό ή να έχει προσθήκες ή παραλείψεις. Επομένως, η μετεπιμέλεια χρειάζεται πολύ μεγάλη προσοχή, μεγαλύτερη από την μετάφραση ενός κειμένου από το 0, γεγονός που την κάνει ιδιαίτερα

κουραστική διαδικασία. Αυτό συνιστά και τη μεγαλύτερή της πρόκληση.

Το τελευταίο μεταφραστικό έργο που ανέλαβα ήταν μία βάση ορολογίας, στην οποία έπρεπε να μεταφραστούν συγκεκριμένοι όροι από τα αγγλικά στα ελληνικά, που είχαν προέλθει από κείμενα του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας. Η δημιουργία βάσης ορολογίας αποτελεί ιδιαίτερα σημαντική διαδικασία, ειδικά για το επάγγελμα των γλωσσολόγων και των μεταφραστών, καθώς συνεισφέρει στην πιο τελέσφορη διαχείριση της παγκοσμιοποιημένης γλώσσας και επικοινωνίας και βοηθά στην παραγωγή γρηγορότερων μεταφράσεων (Temmerman & Knops, 2004). Κατά τη διάρκεια όλων των μεταφραστικών έργων που είχα αναλάβει, είχα κληθεί να παραδώσω στο τέλος μια βάση ορολογίας, μαζί με το μετάφρασμα και τη μεταφραστική μου μνήμη.

Όμως αυτό το έργο είχε μία επιπλέον δυσκολία, καθώς δεν υπήρχε συγκείμενο από το οποίο θα μπορούσα να βοηθηθώ. Επομένως, πολλές φορές χρειάστηκε να κάνω εκτεταμένη έρευνα, προκειμένου να καταλάβω το νόημα της λέξης ή της φράσης προς μετάφραση και να την αποδώσω σωστά και σύμφωνα με τις ήδη υπάρχουσες αναγνωρισμένες καταχωρίσεις της στα ελληνικά. Ειδικά για περιπτώσεις όπου ένας όρος δεν είχε αποδοθεί στα ελληνικά – ή τουλάχιστον εγώ δεν κατάφερα να βρω κάποια έγκυρη απόδοση της λέξης/φράσης στα ελληνικά – υπήρχε ανάγκη για δημιουργία κάποιου νεολογισμού, μια μεταφραστική τεχνική, η οποία απαιτεί βαθιά γνώση του αντικειμένου και της γλώσσας που χρησιμοποιείται στον συγκεκριμένο επιστημονικό κλάδο, καθώς και πρόσβαση στις κατάλληλες πηγές και τα λεξικά, από τα οποία θα μπορούσε να βρεθεί μία πρόταση για νεολογισμό (Temmerman & Knops, 2004).

5. Κριτική αποτίμηση

Η ενότητα της κριτικής αποτίμησης αποτελεί ένα κρίσιμο τμήμα της έκθεσης για την πρακτική, καθώς επιτρέπει την περαιτέρω ανάλυση της πρακτικής εμπειρίας. Στην παρούσα ενότητα, θα αναλυθούν τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία της πρακτικής άσκησης στη μεταφραστική εταιρεία, προκειμένου να φανούν τα καλώς υλημένα, αλλά και οι τομείς που χρήζουν βελτίωσης, ώστε οι μελλοντικοί φοιτητές να έχουν περισσότερα θετικά απότοκα από την πρακτική τους άσκηση.

Η πρακτική μου άσκηση στην εταιρεία Omada αποτέλεσε μια εξαιρετική εμπειρία που επέφερε

πολλά θετικά στοιχεία, όπως την τριβή με το αντικείμενο των σπουδών μου, την εξοικείωση με τη μεταφραστική διαδικασία και με τα τελευταίας τεχνολογίας μεταφραστικά εργαλεία, την εκμάθηση σε πραγματικό περιβάλλον εργασίας, την καλλιέργεια πρακτικών δεξιοτήτων, την δικτύωση στον μεταφραστικό κλάδο.

Η πρακτική άσκηση γεφυρώνει την πανεπιστημιακή εκμάθηση του αντικειμένου με την εξοικείωση με τη μεταφραστική βιομηχανία, προετοιμάζοντας τους φοιτητές ομαλά για την έξοδό τους στην αγορά εργασίας (Jaccomard, 2018). Επομένως, η πρακτική άσκηση μου προσέφερε πρωτίστως μια μοναδική ευκαιρία να έρθω σε άμεση επαφή με το αντικείμενο των σπουδών μου. Μέσω της εργασίας μου σε πραγματικά μεταφραστικά έργα, είχα τη δυνατότητα να εξοικειωθώ με μεγάλη ποικιλία κειμένων και ειδικοτήτων, βελτιώνοντας την ικανότητά μου να προσαρμόζομαι σε διαφορετικούς τομείς. Επιπλέον, είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω αν πράγματι απολαμβάνω να εξασκώ το επάγγελμα του μεταφραστή, αν μου αρέσει και αν είμαι καλή ή έχω τη δυνατότητα να γίνω καλή σε αυτό.

Έπειτα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής μου, είχα την ευκαιρία να εργαστώ πάνω σε μία από τις πιο σύγχρονες και διαδεδομένες μεταφραστικές μνήμες που κυκλοφορούν στην αγορά, το Trados. Με τις εξελίξεις των τελευταίων χρόνων στη μεταφραστική τεχνολογία και με τις απαιτήσεις το πελατών για ολοένα και πιο γρήγορες και ποιοτικές μεταφράσεις είναι δύσκολο για έναν μεταφραστή, αρχάριο ή μη, να εξελιχθεί στον χώρο και να βρει εργασία, χωρίς την παραμικρή εξοικείωση με προγράμματα, όπως το Trados (Gön & Ersoy, 2023). Η πρακτική άσκηση, λοιπόν, με βοήθησε να εξοικειωθώ με τις διάφορες λειτουργίες και τις δυνατότητες που προσφέρει το Trados, να το μάθω και να εξασκηθώ με αυτό, εκτός του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος, βελτιώνοντας παράλληλα την αποδοτικότητά μου ως μεταφράστρια.

Ακόμη, η εκμάθηση σε πραγματικό εργασιακό περιβάλλον, με αναθέσεις και διορίες, με βοήθησε να μάθω καλύτερα τη λειτουργία μια μεταφραστικής εταιρείας και να εξελίξω τις πρακτικές μου δεξιότητες. Η προκαθορισμένη διαδικασία διαδικτυακής συνάντησης – ανάθεσης – δημιουργίας και αρχειοθέτησης έργου – μετάφρασης – παράδοσης μέσα σε συγκεκριμένη διορία, με βοήθησε να εξοικειωθώ με τη ροή εργασίας ενός μεταφραστικού έργου, και να αποκτήσω μία πρώτη εικόνα για το πώς μπορεί να λειτουργεί η ροή εργασιών μέσα σε μία μεταφραστική εταιρεία. Παράλληλα, το καθεστώς της εξ αποστάσεως πρακτικής άσκησης με

βοήθησε να βελτιώσω την αυτοπειθαρχία και τη διαχείριση του χρόνου μου, εφόσον δεν υπήρχαν σταθερές ώρες εργασίας. Αυτή η δεξιότητα είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για το επάγγελμα του μεταφραστή, ιδιαίτερα αν στο μέλλον συνεργαστώ με μεταφραστικές εταιρείες ως εξωτερική συνεργάτιδα, οπότε και δεν θα έχω σταθερό ωράριο εργασίας.

Ένα ακόμη θετικό στοιχείο της πρακτικής άσκησης, ίσως απο τα πιο σημαντικά, που δεν πρέπει να παραληφθεί, είναι η δικτύωση που προσφέρει με τον μεταφραστικό χώρο. Η πρακτική επιτρέπει τη δημιουργία επαφών με επαγγελματίες, που μπορεί να αποβεί ιδιαίτερα χρήσιμη για μελλοντικές επαγγελματικές ευκαιρίες (Jaccomard, 2018). Μέσα από την πρακτική μου άσκηση είχα τη δυνατότητα να συνεργαστώ με μία ιδιαίτερα γνωστή εταιρεία γενικά και με τον κύριο Μουτάφη ειδικά, ο οποίος είναι φημισμένος στον κλάδο του. Χάρη σε εκείνον, έμαθα αναλυτικά για τη λειτουργία της Πανελλήνιας Ένωσης Μεταφραστών (ΠΕΜ) – καθώς ήταν διοικητικό μέλος της – και έγινα μέλος. Παρακολούθησα το Πανελλήνιο Συνέδριο Μεταφραστών ως εθελόντρια και γνώρισα πολλές εταιρείες και επαγγελματίες του κλάδου. Η δικτύωση που απέκτησα στον χώρο εξαιτίας της πρακτικής μου άσκησης, με βοήθησε ιδιαίτερα στην αναζήτηση και στην εύρεση εργασίας.

Σύμφωνα με την Agata Sadza (2021), τα βασικά συστατικά της επιτυχίας μίας πρακτικής άσκησης στη μετάφραση είναι: η απόλυτη βαρύτητα της πρακτικής στη μετάφραση και τη μετεπιμέλεια, η πρόσβαση σε ανατροφοδότηση, και η σωστή καθοδήγηση από τον φορέα της πρακτικής, ο οποίος πρέπει να λειτουργεί ως εκπαιδευτικός και επαγγελματικός σύμβουλος. Με βάση αυτά τα συστατικά, λοιπόν, η δική μου πρακτική άσκηση ήταν καθόλα επιτυχημένη.

Βεβαίως, είναι αδύνατο για μία εμπειρία να απαρτίζεται αποκλειστικά από θετικά στοιχεία. Το κύριο αρνητικό στοιχείο της πρακτικής μου άσκησης οφείλεται στην εξ αποστάσεως φύση της, για την οποία φυσικά δεν ευθύνεται ούτε ο φορέας ούτε το πανεπιστήμιο. Δυστυχώς, για προσωπικούς λόγους, έπρεπε η πρακτική μου άσκηση να γίνει εξ αποστάσεως και αυτό, όπως είναι φυσικό είχε κάποιες επιπτώσεις στην ποιότητά της. Ένα ακόμη αρνητικό στοιχείο της πρακτικής άσκησης, έχει να κάνει με κακώς κείμενα της πρακτικής εν γένει και με τον τρόπο που μπορούν να επηρεάσουν τους φορείς και να τους κάνουν πιο επιφυλακτικούς ως προς τον όγκο εργασίας που δίνουν στους φοιτητές.

Όπως είναι λογικό, η εξ αποστάσεως πρακτική μου οδήγησε σε ελλείψεις στην εμπειρία μου σε

σχέση με μία πρακτική που θα γινόταν δια ζώσης. Πιο συγκεκριμένα, δεν είχα σταθερές ώρες εργασίας ούτε επαφή με τη ροή εργασιών στην εταιρεία. Η πρακτική μου ήταν επικεντρωμένη στο κομμάτι που αφορούσε αυστηρά και μόνο εμένα και τη μεταφραστική διαδικασία – ανάθεση, μετάφραση, παράδοση, αξιολόγηση. Επομένως, δεν απέκτησα τόσο καθαρή εικόνα για τη γενικότερη ροή εργασιών σε μία μεταφραστική εταιρεία, για τα υπόλοιπα πόστα που υπάρχουν, για τις εργασίες που δεν αφορούν άμεσα τον μεταφραστή, αλλά συμβάλλουν στην εύρυθμη λειτουργία ενός μεταφραστικού γραφείου. Το κυριότερο, όμως, από όλα ήταν ότι δεν μπόρεσα να παρατηρήσω τον μέντορά μου επί τω έργω. Δεν είδα έναν έμπειρο μεταφραστή εν ώρα εργασίας, να προβληματίζεται, να υπολογίζει κόστη και διορίες, να βρίσκει λύσεις σε μεταφραστικές και μη προκλήσεις, να επεξεργάζεται δεδομένα με συναδέλφους και πελάτες, να επιτυγχάνει ή να διορθώνει τον εαυτό του. Όλα αυτά είναι βασικά μέρη της εμπειρίας της πρακτικής εξάσκησης ενός μεταφραστή, προκειμένου να εξελιχθεί και να γίνει και ο ίδιος επαγγελματίας στη μετάφραση (Sadza, 2021).

Το άλλο κομμάτι της πρακτικής μου, το οποίο δεν μπορεί να θεωρηθεί αμιγώς θετικό ή αρνητικό, σχετίζεται με τη γενικότερη οπτική που σχηματίζεται από επαγγελματίες και φοιτητές για την πρακτική άσκηση. Είναι γεγονός ότι πολλοί φορείς εκμεταλλεύονται τους φοιτητές ή τους νεαρούς επαγγελματίες που ζητούν να κάνουν πρακτική άσκηση, προκειμένου να εμπλουτίσουν το βιογραφικό τους. Ωστόσο, έχει παρατηρηθεί ότι αυτό συμβαίνει συχνότερα σε εταιρείες που προσφέρουν πρακτική άσκηση σε απόφοιτους πανεπιστημίων που αναζητούν εργασία και τους προσφέρεται η πρακτική, ως μετάβαση στην αγορά εργασίας (Jacomard, 2018). Δυστυχώς για τους νέους που αναζητούν εργασία, είναι συχνό να πέφτουν θύματα τέτοιων «ευκαιριών πρακτικής άσκησης», οι οποίες εμπλουτίζουν το βιογραφικό τους, προσφέρουν μεγάλη επαγγελματική εμπειρία, αλλά εξαντλούν εργασιακά και δεν μετουσιώνονται ποτέ σε εργασία. Παρόλα αυτά, το Ιόνιο Πανεπιστήμιο και οι συντελεστές της πρακτικής έχουν φροντίσει προκειμένου οι φορείς αυτοί να μην έχουν πρόσβαση ούτε να μπορούν να εκμεταλλευτούν τους φοιτητές. Αντιθέτως, οι φορείς με τους οποίους συνεργάζεται το πανεπιστήμιο για προσφορά πρακτικής άσκησης, βρίσκονται μετά από μεγάλη έρευνα και είναι εξαιρετικά τυπικοί απέναντι στους φοιτητές.

Το πρόβλημα, ωστόσο, γεννάται επειδή οι φορείς συχνά είναι δυστακτικοί με τον όγκο εργασίας που δίνουν και δεν θέλουν να θεωρηθεί ή να νιώσουν οι ίδιοι ότι εκμεταλλεύονται τους

φοιτητές. Επομένως, κάνουν ό,τι μπορούν για να μην υπερβούν τις οδηγίες του πανεπιστημίου και να προσφέρουν στους φοιτητές ένα portfolio 5.000 λέξεων, που είναι το απαιτούμενο. Έτσι και στη δική μου πρακτική, το σύνολο των μεταφραστικών έργων που εκπόνησα δεν ξεπερνά σε όγκο τις 5.000 λέξεις. Κατανοώ βεβαίως τους λόγους που οδήγησαν σε αυτή την απόφαση, καθώς και την επιφύλαξη του φορέα να μην θεωρηθεί ότι με εκμεταλλεύεται εργασιακά. Όμως, θεωρώ ότι σε μία πρακτική άσκηση θα πρέπει να εκπονούνται περισσότερα μεταφραστικά έργα, και ας ξεπερνάται το όριο των λέξεων που έχει δοθεί ως οδηγία. Ίσως, στο μέλλον να ήταν καλύτερο να αυξηθεί ο απαιτούμενος αριθμός λέξεων για το portfolio, ώστε να μην έρχονται οι φορείς σε αμηχανία για τον όγκο εργασίας που καλούνται να δώσουν στους φοιτητές.

6. Προτάσεις για το μέλλον

Με βάση τα παραπάνω, και μετά από έρευνα σχετικά με την πρακτική άσκηση, ακολουθούν κάποιες προτάσεις για τη βελτίωση της εμπειρίας τόσο για τους φοιτητές, όσο και για τους φορείς με τους οποίους συνεργάζεται το πανεπιστήμιο.

Η πρώτη πρόταση, αφορά τις προσδοκίες των φορέων και των φοιτητών για την πρακτική άσκηση και είναι ορμώμενη από έρευνες που δείχνουν απόκλιση μεταξύ των προσδοκιών αυτών (Κυδωνάκη, 2021). Θα ήταν ιδιαίτερα βοηθητικό για τους υπεύθυνους πρακτικής στα πανεπιστήμια, να γνωρίζουν τι προσδοκίες έχουν οι εκάστοτε φορείς από τους φοιτητές, τι είναι διαθέσιμοι να προσφέρουν και να τους μάθουν, πόσο όγκο εργασίας και πόσο χρόνο για εκπαίδευση έχουν να διαθέσουν τη δεδομένη χρονική περίοδο, σε ποιους τομείς ειδικεύονται, ποια και πόσα πόστα είναι διατεθειμένοι να δείξουν στους φοιτητές. Αυτό θα μπορούσε να γίνει γνωστό με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίου από τους φορείς, προτού οι υπεύθυνοι της πρακτικής «ταιριάξουν» φοιτητές με φορείς. Με τον τρόπο αυτό, και εφόσον έχουν συζητήσει με τους φοιτητές και για τις δικές τους προσδοκίες από την πρακτική, οι υπεύθυνοι της πρακτικής θα μπορούσαν πολύ ευκολότερα να ανταποκριθούν στις ανάγκες των φοιτητών και των συνεργαζόμενων φορέων, και να αντιστοιχίσουν τους φορείς με τους φοιτητές που θεωρούν ότι θα ταιριάξουν καλύτερα.

Έπειτα, είναι σημαντικό να έχουμε υπόψιν ότι οι φορείς είναι μεταφραστές και όχι εκπαιδευτικοί. Για τον λόγο αυτό, θα ήταν ιδιαίτερα σημαντικό για τους φορείς να υπάρχει μία προετοιμασία από το πανεπιστήμιο προτού δεχτούν τους φοιτητές. Με τη γνώση τους σχετικά με

τις δυνατότητες και τις αδυναμίες των φοιτητών, οι υπεύθυνοι της πρακτικής μπορούν να διαθέσουν πληροφορίες στους φορείς για τους τομείς που οι φοιτητές γνωρίζουν, για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, για τις θέσεις όπου θα απέδιδαν καλύτερα, και ίσως έτσι να διαμορφώσουν κάποια όρια στη συνεργασία φορέων-φοιτητών, βγάζοντας τους φορείς από τη δύσκολη θέση να τα μαντέψουν οι ίδιοι (Jaccomard, 2018).

Μέσα στο ίδιο πλαίσιο προετοιμασίας, θα μπορούσαν οι φορείς να λαμβάνουν οδηγίες για τις αξιολογήσεις που καλούνται να δώσουν. Οι αξιολογήσεις από τις μεταφραστικές εταιρείες στις οποίες ασκούνται οι φοιτητές είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την εξέλιξη των γνώσεών τους (Jaccomard, 2018). Έχει φανεί μέσα από έρευνες, ότι οι πιο αποδοτική μορφή τελικής αξιολόγησης δεν σχετίζεται με ερωτηματολόγια, αλλά με συναντήσεις των φοιτητών με τους φορείς και συζητήσεις σχετικά με την απόδοσή τους καθόλη τη διάρκεια της πρακτικής (Jaccomard, 2018). Η προσθήκη αυτής της συνάντησης στα απαιτούμενα μέρη της πρακτικής άσκησης θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη για τους μελλοντικούς επαγγελματίες της μετάφρασης.

Έπειτα, ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της εκπαιδευτικής κατάρτισης, που καλείται να καλύψει η πρακτική, είναι η προετοιμασία των φοιτητών να ανταποκρίνονται «με ηθική στον πραγματικό κόσμο» (Jaccomard, 2018). Η πρακτική άσκηση δεν πρέπει να αφορά μόνο την εκμάθηση μεταφραστικών εργαλείων και την εξοικείωση με ποικιλία μεταφραστικών έργων, καθώς αυτά αποτελούν μόνο ένα μέρος του επαγγέλματος του μεταφραστή. Οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να παρατηρήσουν την εργασιακή κουλτούρα της εταιρείας, να μάθουν πώς λειτουργεί η σχέση με τους πελάτες και οι ρήτρες για εμπιστευτικά έργα, να ενημερωθούν για τις περιπτώσεις που απαιτείται η χρήση μεταφραστικών εργαλείων και πώς αυτό επικοινωνείται με τους πελάτες κ.λπ. Εν ολίγοις, οι φοιτητές πρέπει να αποκομίσουν γνώσεις κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης που δεν μεταφράζονται απαραίτητα σε λέξεις για το portfolio ή αριθμό μεταφραστικών έργων. Επομένως, σε αυτή την περίπτωση ενδεχομένως να ήταν ευεργετικό να συμπληρώνεται και ένα ερωτηματολόγιο από τους φοιτητές στο τέλος της πρακτικής άσκησης, στο οποίο να μπορούν να συμπληρώσουν όλες τις γνώσεις που πήραν κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους, μεταφραστικές και μη.

Συμπεραίνεται, λοιπόν, ότι η πρακτική άσκηση καλείται να καλύψει έναν μεγάλο όγκο εκμάθησης πρακτικών γνώσεων για τον φοιτητή. Ωστόσο, είναι πολύ δύσκολο να χωρέσουν όλα

τα παραπάνω σε 2 μήνες πρακτικής άσκησης. Για τον λόγο αυτό, θα ήταν θεμιτό να προστεθεί ένα μάθημα το εξάμηνο πριν την πρακτική που να συνδέεται με το επαγγελματικό κομμάτι της μετάφρασης και τις επιχειρηματικές γνώσεις (Hirci, 2022), δηλαδή τη λειτουργία των μεταφραστικών εταιρειών, τη ροή εργασιών σε μία εταιρεία, τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνεί η εταιρεία με τους συνεργάτες και τους υπαλλήλους της κ.λπ. Ιδιαίτερα χρήσιμο, επίσης, θα ήταν το μάθημα αυτό να απαρτίζεται από διαλέξεις επαγγελματιών, που εργάζονται ή διοικούν μεταφραστικές εταιρείες, ώστε να είναι ακόμη πιο πρακτικές και ρεαλιστικές οι γνώσεις που μεταφέρουν στους φοιτητές. Μια πρώτη επαφή με αυτή την ιδέα έχει γίνει ήδη στο τμήμα μας με την προσθήκη του μαθήματος επιλογής για το project management στο δεύτερο εξάμηνο, το οποίο προσφέρεται από την μεταφραστική εταιρεία και ακαδημία, El-translations. Το μάθημα αυτό παρείχε ιδιαίτερα πρακτικές γνώσεις σχετικά με την ομώνυμη εργασιακή θέση, και γι' αυτό θεωρώ ότι ένα μάθημα που αποτελείται από επαγγελματίες της μετάφρασης σε διάφορες μεταφραστικές θέσεις θα ήταν ακόμη πιο πρακτικό και θα προετοίμαζε τους φοιτητές καλύτερα για το τι θα κληθούν να αντιμετωπίσουν στην πρακτική τους άσκηση και στη μετέπειτα εργασιακή τους πορεία.

7. Επίλογος

Η παρούσα έκθεση αποτίμησης πρακτικής άσκησης στην εταιρεία Omada είναι το αποτέλεσμα μιας πολύτιμης εκπαιδευτικής εμπειρίας που διαμόρφωσε το επαγγελματικό μου προφίλ και με οδήγησε σε νέες επιτυχημένες προοπτικές. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής μου άσκησης, είχα την ευκαιρία να εξοικειωθώ με την πραγματικότητα του επαγγελματικού κόσμου της μετάφρασης, αναπτύσσοντας παράλληλα τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητές μου.

Τα θετικά στοιχεία της πρακτικής μου άσκησης περιλάμβαναν την ενίσχυση της τεχνικής μου εξειδίκευσης στον τομέα της μετάφρασης, την ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων και την επέκταση του δικτύου των επαφών μου στον κλάδο. Από την άλλη πλευρά, αναγνωρίζω τις προκλήσεις που αντιμετώπισα και τη συμβολή τους στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων μου.

Με την ολοκλήρωση αυτής της διπλωματικής εργασίας, είμαι πεπεισμένη ότι έχω αποκομίσει πολύτιμες εμπειρίες που θα με καθοδηγήσουν στην πορεία μου στον κλάδο της μετάφρασης. Είμαι ιδιαίτερα ευγνώμων στους καθηγητές του πανεπιστημίου για τα διαδάγματά τους, και κυρίως στην υπεύθυνη καθηγήτρια της πρακτικής άσκησης, κυρία Βιλελμίνη Σωσώνη, για τη

συμβολή της και τη φροντίδα με την οποία ταίριαζε τους φοιτητές με τις εταιρείες όπου θα έκαναν την άσκησή τους. Ακόμη, εκφράζω τις ευχαριστίες μου προς τον κύριο Μουτάφη, που με καθοδηγούσε και με βοηθούσε καθόλη τη διάρκεια της πρακτικής μου άσκησης στην εταιρεία Omada.

Τέλος, είμαι βέβαιη ότι η εμπειρία της πρακτικής άσκησης θα παραμείνει ζωτικό κομμάτι του επαγγελματικού μου ταξιδιού και θα συμβάλει στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξή μου, και ελπίζω με την έκθεση αυτή να συνέβαλα κι εγώ στην περαιτέρω εξέλιξη του θεσμού.

8. Βιβλιογραφία

- Κυδωνάκη, Φ. (2021). Αξιολόγηση προγραμμάτων πρακτικής άσκησης. Οι απόψεις των φοιτητών.
- Cheng, R. (2020). SDL Trados and Tmxmall: A Comparative Study of Computer-Aided Translation Tools. *Journal of Networking and Telecommunications* Volume, 2(4), 77. <https://doi.org/10.18282/jnt.v2i4.1379>
- da Silva, Igor A. Lourenço, et al. (2017). Translation, post-editing and directionality. *Translation in transition: Between cognition, computing and technology*, 107-134.
- Gön, M., & Ersoy, H. (2023). Translators' Perceptions on Open Source Translation Tools: Trados and OmegaT. *International Journal of Linguistics, Literature and Translation*, 6(5), 132-144. <https://doi.org/10.32996/ijllt>
- Hirci, N. (2022): Translation Work Placement in Slovenia: a key to successful transition to professional workplace settings?, *Perspectives*, <https://doi.org/10.1080/0907676X.2022.2055482>
- Jacomard, H. (2018). Work Placements in Masters of Translation: Five Case Studies from the University of Western Australia. *Meta*, 63(2), 532–547. <https://doi.org/10.7202/1055151ar>
- Jia, Y., Carl, M., & Wang, X. (2019). How does the post-editing of neural machine translation compare with from-scratch translation? A product and process study. *The Journal of Specialised Translation*, 31(1), 60-86.
- Joshi, S., & Tyagi, H. (2019). A study on student's perception about internship program and its impact on their personality, with reference to hotel management students of Pune Region. *Atithya: A Journal of Hospitality*, 5(2), 67-74.
- Pantileienko, K. (2022). Some aspects of specialised texts translation. *Дніпровський державний аграрно-економічний університет*.
- Sadza, A. (2021). How Incorporating Deliberate Practice in Work Placement May Contribute to

Developing Expertise in Translators. *Research in Language (RiL)*, 19(2), 211-227.

<https://doi.org/10.18778/1731-7533.19.2.07>

Temmerman, R., & Knops, U. (2004). The translation of domain specific languages and multilingual terminology management. *Linguistica Antverpiensia, New Series–Themes in Translation Studies*, 3.

9. Portfolio

Σημειώνεται ότι, λόγω συμβάσεων εμπιστευτικότητας (NDA) που αφορούν τα μεταφραστικά έργα που διαχειρίστηκα, δεν είναι δυνατή η παροχή ενός portfolio με δείγματα εργασίας που να περιλαμβάνει συγκεκριμένα έργα και τις μεταφράσεις αυτών. Η συμμόρφωση με αυτές τις συμβάσεις είναι υψίστης σημασίας για την προστασία των επιχειρηματικών συμφερόντων και τη διατήρηση της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών της εταιρείας.

Ευχαριστώ για την κατανόηση και τη συνεργασία σας.